

Kohtulahendite kogumik

KOHTUJURISTI ETTEPANEK
PEDRO CRUZ VILLALÓN
esitatud 9. juulil 2015¹

Kohtuasi C-201/14

Smaranda Bara jt

versus

**Președintele Casei Naționale de Asigurări de Sănătate,
Casa Națională de Asigurări de Sănătate,
Agenția Națională de Administrare Fiscală (ANAF)**

(eelotsusetaotlus, mille on esitanud Curtea de Apel Cluj (Rumeenia))

Eelotsusetaotlus — Majandus- ja rahanduspoliitika — ETL artikkel 124 —
Eesõigused rahaasutustes — Põhikohtuasjas kohaldamatu säte — Ilmselge vastuvõetamatus —
Õigusaktide ühtlustamine — Direktiiv 95/46/EÜ — Füüsiliste isikute kaitse isikuandmete töötlemisel —
Artikkel 7 — Andmetöötluse seaduslikkuse tingimused — Artiklid 10 ja 11 —
Andmesubjektide nõusolek ja teavitamine — Artikkel 13 — Erandid ja piirangud — Liikmesriigi
õigusnormid, mis puudutavad sotsiaalkindlustusega kaitstud isiku staatuse saamist — Kahe
avalik-õigusliku institutsiooni vaheline protokoll andmesubjektide tulu puudutavate isikuandmete
üleandmise kohta

1. Mis määral ja mis tingimustel on liikmesriigi avalik-õiguslikel institutsioonidel lubatud avaliku võimu teostamise raames jagada omavahel enda haldusalasse kuuluvate isikute isikuandmeid, eriti tuluandmeid, mida nad koguvad oma üldise huviga seotud ülesannete täitmise eesmärgil? Sisuliselt selline ongi põhiküsimus, mis on tekkinud põhikohtuasjas ja mille lahendamiseks on vaja, et Euroopa Kohus tõlgendaks mitut direktiivi 95/46/EÜ² sätet.

2. Täpsemalt annab käesolev kohtuasi Euroopa Kohtule võimaluse analüüsida, millistel tingimustel lubab direktiiv 95/46 ühel ametiasutusel andmed teisele edastada, täpsustades kohustusi, mis on nii sellise edastamisega seotud avalik-õiguslikel isikutel kui ka liikmesriikide seadusandjatel, kes peavad seda tegevust reguleerima, eriti mis puutub andmesubjektide teavitamisse.

I. Õiguslik raamistik

A. Liidu õigus

3. Peamised direktiivi 95/46 sätted, mis tunduvad olevat põhikohtuasja lahendamiseks asjakohased, on artiklid 7, 10, 11 ja 13. Teistele asjassepuutuvatele sätetele viidatakse analüüsi käigus vastavalt vajadusele.

¹ — Algkeel: prantsuse.

² — Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, lk 31; ELT eriväljaanne 13/15, lk 355).

4. Direktiivi 95/46 artiklis 7 on sätestatud:

„Liikmesriigid sätestavad, et isikuandmeid võib töödelda ainult juhul, kui:

- a) andmesubjekt on selleks andnud oma ühemõttelise nõusoleku
või
- b) töötlemine on vajalik sellise lepingu täitmiseks, mille osapool andmesubjekt on, või lepingu sõlmimisele eelnevate meetmete võtmiseks vastavalt andmesubjekti taotlusele
või
- c) töötlemine on vajalik vastutava töötleja seadusjärgse kohustuse täitmiseks
või
- d) töötlemine on vajalik andmesubjekti eluliste huvide kaitsmiseks
või
- e) töötlemine on vajalik üldiste huvidega seotud ülesande täitmiseks või sellise avaliku võimu teostamiseks, mis on tehtud ülesandeks volitatud töötlejale või andmeid saavale kolmandale isikule,
või
- f) töötlemine on vajalik vastutava töötleja või andmeid saava kolmanda isiku või kolmandate isikute õigustatud huvide elluviimiseks, kui selliseid huve ei kaalu üles artikli 1 lõike 1 kohaselt kaitstavate andmesubjekti põhiõiguste ja -vabadustega seotud huvid.”

5. Direktiivi 95/46 artiklis 10 on sätestatud:

„Liikmesriigid näevad ette, et vastutav töötleja või tema esindaja peab andmesubjektile, kellelt tema enda kohta andmeid kogutakse, esitama vähemalt järgmise teabe, kui ta seda juba ei tea:

- a) vastutava töötleja ja tema võimaliku esindaja andmed;
- b) andmete töötlemise eesmärk
- c) täiendav teave, näiteks
 - andmete vastuvõtjad või vastuvõtjate kategooriad,
 - kas küsimustele vastamine on kohustuslik või vabatahtlik ja vastamata jätmise võimalikud tagajärjed,
 - isiku enda kohta käivate andmetega tutvumise ja nende parandamise õiguse olemasolu,kuivõrd selline täiendav teave on vajalik, et tagada andmesubjekti suhtes õiglane andmete töötlemine, võttes arvesse andmete kogumise konkreetseid asjaolusid.”

6. Direktiivi 95/46 artiklis 11 on sätestatud:

„1. Kui andmeid ei ole saadud andmesubjektilt, näeb liikmesriik ette, et hiljemalt isikuandmete salvestamise ajal, või kui andmed kavatsetakse avalikustada kolmandale isikule, siis hiljemalt andmete esmakordse avaldamise ajal esitab vastutav töötleja või tema esindaja andmesubjektile vähemalt järgmise teabe, kui ta seda juba ei tea:

[a)] vastutava töötleja ja tema võimaliku esindaja andmed;

[b)] töötlemise eesmärk;

[c)] täiendav teave, näiteks

— asjaomaste andmete liik,

— vastuvõtjad või vastuvõtjate kategooriad,

— isiku enda kohta käivate andmetega tutvumise ja nende parandamise õiguse olemasolu,

kuivõrd selline täiendav teave on vajalik, et tagada andmesubjektide suhtes õiglane andmete töötlemine, võttes arvesse andmete [kogumise] konkreetseid asjaolusid. [Tõlget on muudetud Euroopa Kohtus.]

2. Lõiget 1 ei kohaldata, kui eelkõige statistikaga seotud eesmärkidel või ajaloo- või teadusuuringutega seotud eesmärkidel toimuva töötlemise puhul osutub sellise teabe andmine võimatuks või kui see eeldab ülemääraseid jõupingutusi või kui selliste andmete salvestamine või avalikustamine on õigusaktides selgelt sätestatud. Nimetatud juhtudel näevad liikmesriigid ette vajalikud tagatised.”

7. Direktiivi 95/46 artikli 13 lõikes 1 on sätestatud:

„1. Liikmesriigid võivad artikli 6 lõikes 1, artiklis 10, artikli 11 lõikes 1 ja artiklites 12 ja 21 sätestatud kohustuste ja õiguste ulatuse piiramiseks võtta vastu õigusakte, kui sellised piirangud on vajalikud, et kindlustada:

a) riigi julgeolek;

b) riigikaitse;

c) avalik kord;

d) kuritegude või reguleeritud kutsealade ametieetika rikkumiste ennetamine, uurimine, avastamine ja nende eest vastutuselevõtmine;

e) liikmesriigi või Euroopa Liidu olulised majanduslikud või rahanduslikud huvid, sealhulgas raha-, eelarve- ja maksuküsimused;

f) jälgimine, kontrollimine ja regulatiivne funktsioon, mis on kas või ajutiselt seotud avaliku võimu teostamisega punktides c, d ja e osutatud juhtudel;

g) andmesubjekti kaitse või teiste isikute õiguste ja vabaduste kaitse.”

B. Siseriiklik õigus

8. Eelotsusetaotlusest ilmneb, et õigusliku raamistiku, mis reguleerib kindlustatud isiku staatuse tuvastamist Rumeenias elavate Rumeenia kodanike puhul ning välisriigi kodanike või kodakondsuseta isikute puhul, kes on taotlenud ajutise elamisõiguse pikendamist ja kelle taotlus on rahuldatud või kes elavad püsivalt Rumeenias, ning nende isikute kohustust tasuda ravikindlustusmaksleid, moodustavad seadus nr 95/2006 tervisehoiureformi kohta ja riikliku haigekassa³ juhatuse esimehe 13. augusti 2007. aasta määrus nr 617/2007⁴, mis anti selle seaduse rakendusaktina.

9. Eelotsusetaotluse esitanud kohus täpsustab, et need kaks akti volitavad Rumeenia institutsioone edastama kindlustatud isiku staatuse tuvastamiseks vajalikud andmed CNAS-ile. Seaduse nr 95/2006 artiklis 315 on selle kohta sätestatud:

„Ametiasutused, avalik-õiguslikud institutsioonid või muud institutsioonid edastavad kindlustatud isiku staatuse kindlakstegemiseks vajalikud andmed haigekassadele tasuta kooskõlas protokolliga.”

10. Protokolliga nr P 5282/26.10.2007/95896/30.10.2007⁵, mis sõlmiti 26. oktoobril 2007, määrasid Agenția Națională de Administrare Fiscală (riiklik maksuamet)⁶ ja CNAS kindlaks asjassepuutuvate andmete edastamise tingimused. Selle artiklis 4 on sätestatud:

„Pärast käesoleva protokolliga jõustumist teeb [ANAF] elektrooniliselt ja oma spetsiaalsete allüksuste vahendusel [CNAS]-ile kättesaadavaks alge andmebaasi:

- a) käesoleva protokolliga artikli 1 lõikes 1 määratletud isikute tulu kohta ja iga kolme kuu tagant selle andmebaasi ajakohastatud versiooni vormis, mis võimaldab andmeid automaatselt töödelda, vastavalt protokolliga lisale I. [...]”

II. Põhikohtuasi

11. Põhikohtuasja apellandid on isikud, kes teenivad tulu füüsilisest isikust ettevõtjana ning kellelt nõuti ühtsesse riiklikku ravikindlustusfondi maksete tegemist maksuteadetega, mille oli välja andnud Cluji (Rumeenia) haigekassa ja mis olid koostatud nende tuluandmete põhjal, mille oli CNAS-ile andnud ANAF.

12. Apellandid on eelotsusetaotluse esitanud kohtus vaidlustanud haldusaktid, mille alusel ANAF edastas CNAS-ile nende teadete koostamiseks vajalikud andmed, eriti andmed nende tulu kohta. Nende arvates rikuti sellega, kui ANAF edastas nende isikuandmed CNAS-ile, direktiivi 95/46. Need andmed edastati tavalise sisemise protokolliga alusel ning neid kasutati muul otstarbel kui see, milleks nad olid esialgu CNAS-ile esitatud, ilma apellantide sõnaselge nõusolekuta ja ilma neid eelnevalt teavitamata.

13. Eelotsusetaotluse esitanud kohus täpsustab selles suhtes, et Rumeenia õigusaktid näevad ette rangelt ja piiratud niisuguste andmete edastamise, mille abil saab kindlaks teha, kas isik kvalifitseerub kindlustatud isikuks, st isikut identifitseerivate andmete (perekonna- ja eesnimi, isikukood, alaline või peamine elukoht Rumeenias) edastamise, mille hulgast seega jäävad välja andmed Rumeenias saadud tulu kohta.

3 — Casa Națională de Asigurări de Sănătate (Rumeenia riiklik haigekassa, edaspidi „CNAS”).

4 — Määrus, millega kiidetakse heaks metodoloogilised juhised, millega määratakse kindlaks need dokumendid, millega saab tõendada kindlustatud isiku staatust või kindlustatud isikuga võrdsustatud isiku staatust, ja mis puudutavad meetmete võtmist ühtsele riiklikule ravikindlustusfondile (Fondul național unic de asigurări de sănătate) võlgnetavate summade sundkorras sissenõudmiseks.

5 — Edaspidi „26. oktoobri 2007. aasta protokoll”.

6 — Edaspidi „ANAF”.

III. Eelotsuse küsimused ja menetlus Euroopa Kohtus

14. Selles kontekstis otsustas Curtea de Apel Cluj (Cluji apellatsioonikohus (Rumeenia)) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule neli järgmist eelotsuse küsimust:

- „1. Kas liikmesriigi maksuamet kui selle riigi pädevat ministeeriumi esindav asutus on rahaasutus ELTL artikli 124 tähenduses?
2. Kas haldusaktiga võrdsustatud aktiga, täpsemalt liikmesriigi maksuameti ja muu riikliku institutsiooni vahelise protokolliga on võimalik ette näha selle liikmesriigi kodanike teenitud tulude kohta teavet sisaldava andmebaasi edastamine liikmesriigi maksuametilt muule riiklikule institutsioonile, ilma et tegemist oleks eesõigusega ELTL artikli 124 tähenduses?
3. Kas olukord, kus andmebaasi edastamise eesmärk on kohustada liikmesriigi kodanikke tasuma sotsiaalkindlustusmaksleid selle liikmesriigi institutsioonile, kellele need andmed edastatakse, kuulub mõiste „usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalve kaalutlused” alla ELTL artikli 124 tähenduses?
4. Kas isikuandmeid võib töödelda ametiasutus, kellele need ei olnud adresseeritud, kui selline töötlemine tekitab tagasiulatuvalt varalist kahju?”

15. Euroopa Kohtule esitasid oma kirjalikud seisukohad CNAS, Rumeenia valitsus, Tšehhi valitsus ning Euroopa Komisjon.

16. Lisaks palus Euroopa Kohus huvitatud pooltel, kellel on Euroopa Kohtu põhikirja artikli 23 alusel õigus märkusi esitada, avaldada kohtuistungil seisukoht kolmes küsimuses, nimelt nii ANAF-ile kui edastatud andmete väljastajale kui ka CNAS-ile kui nende andmete saajale direktiivi 95/46 artiklitest 10 ja 11 tulenevate kohustuste ulatuse kohta; direktiivi 95/46 artikli 13 tähtsuse kohta eelotsusetaotluse esitanud kohtu taotletava tõlgendamise jaoks; ja viimaks kriteeriumide kohta, mille alusel võiks CNAS-i ja ANAF-i 26. oktoobri 2007. aasta protokollil lugeda „õigusaktiks” direktiivi 95/46 artikli 13 tähenduses.

17. Põhikohtuasja apellandid ning Rumeenia valitsus ja komisjon esitasid 29. aprillil 2015 toimunud avalikul kohtuistungil suulisi seisukohti ning vastasid Euroopa Kohtu küsimustele.

IV. Eelotsuse küsimuste vastuvõetavus

18. Kõik Euroopa Kohtule seisukohti esitanud huvitatud pooled on ühel meelel, et eelotsusetaotluse esitanud kohtu kolm esimest küsimust, mis puudutavad ELTL artikli 124 tõlgendamist, tuleb tunnistada vastuvõetamatuks, kuna esmane õigusnorm ei puutu põhikohtuasja esemesse ning seda ei saa põhikohtuasjas kohaldada.

19. Antud juhul keelab ELTL artikkel 124, mis asub selle lepingu majanduspoliitikat käsitlevas peatükis, kõik liikmesriikidele rahaasutustes eesõigusi andvad meetmed. Sellel sätel, mis allutab avaliku sektori rahastamistoimingud turumehhanismi distsipliinile ja toetab seeläbi eelarvedistsipliini tugevdamist⁷, on ELTL artiklitega 123 ja 125 ühine ennetuseesmärk, nimelt vähendada võimalikult ulatuslikult riigivõlakriiside ohtu, nagu Euroopa Kohus on juba varem rõhutanud⁸.

7 — Vt nõukogu 13. detsembri 1993. aasta määruse (EÜ) nr 3604/93, millega määratletakse mõisted [ELTL] artiklis [124] nimetatud eesõiguste andmise keelu kohaldamiseks (EÜT L 332, lk 4; ELT eriväljaanne 10/01, lk 30), põhjendus 1.

8 — Vt kohtuotsused Pringle (C-370/12, EU:C:2012:756, punkt 59) ja Gauweiler jt (C-62/14, EU:C:2015:400, punkt 93 jj).

20. Määruse nr 3604/93 artikli 1 lõikes 1 on mõiste „kõik eesõigusi andvad meetmed” määratletud kui kõik avaliku võimu kasutamise käigus vastuvõetud õigusaktid või muud õiguslikud vahendid, mis kas kohustavad rahaasutusi omandama või hoidma muu hulgas liikmesriikide keskvalitsuste, regionaalsete, kohalike või muude avaliku võimu organite, teiste avalik-õiguslike isikute või riigi osalusega äriühingute võlakohustusi või annavad maksusoodustusi, millest võivad kasu saada ainult rahaasutused, või finantssoodustusi, mis ei järgi turumajanduse põhimõtteid, et soodustada selliste võlakohustuste omandamist või hoidmist nende asutuste poolt.

21. Igatahes on selge, et põhikohtuasjas käsitletavat olukorda, täpsemalt CNAS-i juurdepääsu ANAF-i kogutud andmetele, ei saa analüüsida „rahaasutustes” „eesõiguste” andmise terminites⁹, mis ei tule eelotsusetaotlusega seoses isegi kõne alla.

22. Seega on ilmne, et ELTL artiklit 124 ei saa põhikohtuasja suhtes kohaldada ja et kolm esimest eelotsusetaotluse esitanud kohtu küsimust tuleb järelikult vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata jätta.

23. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu neljanda küsimuse kohta tuleb lisaks märkida, et see on väga üldsõnaline, seal ei nimetata liidu õigusnorme, mille tõlgendamist põhikohtuasja lahendamiseks on vaja, ja seal on põhikohtuasja õiguslikku raamistikku ja faktilist tausta kõigest lühidalt tutvustatud, nii et ka selle võiks vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata jätta.

24. Rumeenia valitsus väitis seoses sellega, et ta ei näe põhikohtuasjas arutatavate andmete töötlemisest tuleneval kahjul, millele põhikohtuasja apellandid tuginevad, mingit seost haldusaktide tühistamisega, mida nad põhikohtuasjas nõuavad.

25. On küll tõsi, et eelotsusetaotluse esitanud kohtu mainitud varaline kahju, mida andmesubjektidele on andmete edastamisega tagasiulatavalt tekitatud, ei puutu liikmesriigi õiguse ja direktiivis 95/46 sätestatud nõuete kooskõla analüüsimisel asjasse, nagu selgub neljanda küsimuse sisulisel arutamisel.

26. Eelotsusetaotlusest ilmneb siiski selgelt, et neljas küsimus puudutab direktiivi 95/46 sätete tõlgendamist. Viidates kaudselt direktiivi 95/46 artiklis 11 kirjeldatud olukorrale, täpsustab eelotsusetaotluse esitanud kohus nimelt, et ta soovib esiteks teada, kas CNAS töötles ANAF-i kogutud isikuandmeid kooskõlas talle langeva teavitamiskohustusega. Ta märgib, et teiseks soovib ta teada, kas isikuandmete edastamisega 26. oktoobri 2007. aasta protokollil alusel on rikutud liikmesriigi kohustust tagada isikuandmete töötlemine kooskõlas direktiivi 95/46 sätetega, viidates – jällegi kaudselt – artiklile 13, mis lubab piirata selles direktiivis tagatud õigusi, kui need piirangud on õigusaktides sätestatud ja nendega kaasnevad õiguslikud tagatised.

27. Kuna eelotsusetaotluse esitanud kohus oma küsimusi niiviisi selgitas, on põhikohtuasjas tekkinud direktiivi 95/46 tõlgendamist puudutav küsimus piisavalt täpselt piiritletav.

28. Seoses sellega tuleb meenutada, et väljakujunenud kohtupraktikast tulenevalt saab eelotsuse küsimusele vastamata jätta vaid siis, kui on ilmselge, et taotletaval liidu õiguse tõlgendusel ei ole mingit seost põhikohtuasja asjaolude või esemega või kui probleem on hüpoteetiline või kui Euroopa Kohtule ei ole teada talle esitatud küsimusele tarviliku vastuse andmiseks vajalikke faktilisi ja õiguslikke asjaolusid.¹⁰

29. Niisiis olen seisukohal, et eelotsusetaotluse esitanud kohtu neljas küsimus on vastuvõetav ja seda tuleb analüüsida.

9 — Vt selle kohta määruse nr 3604/93 artiklis 4 antud rahaasutuste määratlus.

10 — Vt selle kohta minu ettepanek kohtuasjas Delvigne (C-650/13, EU:C:2015:363, punkt 54).

V. Neljas küsimus

30. Oma neljanda küsimusega, kui vaadelda seda eelotsusetaotluses antud selgituste ja eelnevate kaalutluste valguses, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas direktiivi 95/46 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mis lubavad liikmesriigi avalik-õiguslikul institutsioonil töödelda isikuandmeid, mis ei ole talle adresseeritud, eriti andmesubjektide tuluandmeid, ilma et andmesubjektid oleks andnud selleks oma nõusolekut ja ilma, et neid oleks eelnevalt teavitatud.

A. Euroopa Kohtule esitatud märkuste kokkuvõte

31. Põhikohtuasja apellandid väitsid kohtuistungil, et eelotsusetaotluse esitanud kohus soovib sisuliselt teha kindlaks, mil määral liikmesriigi halduspraktika, mida kõnealusel juhul kajastab 26. oktoobri 2007. aasta protokoll ja mis seisneb selles, et ANAF on edastanud CNAS-ile automaatselt ja korduvalt teatud maksukohustuslaste isikuandmeid, sealhulgas maksuandmeid (nime, eesnime, sissetulekukategooriad ja tasutud maksud), on kooskõlas direktiivis 95/46 ette nähtud menetlusnõuetega.

32. Euroopa Kohtu küsimustele vastates leidsid põhikohtuasja apellandid, et põhikohtuasja suhtes peaks kohaldama direktiivi 95/46 artiklit 11. See säte määrab nende arvates kindlaks isikuandmete esmase vastutava töötleva (ANAF) ja teise vastutava töötleva (CNAS) kohustused, antud juhul kohustuse teatada andmesubjektidele nimelt teise vastutava töötleva andmed, edastatud andmete töötlemise eesmärgi ja edastatud andmete liigi. Peamiselt on need kohustused teisesel vastutaval töötlejal ning need tuleb täita hiljemalt andmete esmakordse avaldamise kuupäeval.

33. Seoses sellega rõhutavad nad, et 26. oktoobri 2007. aasta protokoll sisaldab vastuolu, kuna ühest küljest on selle artiklis 4 ette nähtud selliste üldandmebaaside edastamine, mida perioodiliselt muudetakse, samas kui teisest küljest näeb protokollis artikli 6 lõige 1 ette, et andmed tuleb edastada protokollis alusel eraldi. Liikmesriigi praktikas selliseid protokolle tegelikult aga ei ole ja andmed edastatakse automaatselt, rikkudes neid menetlusnõudeid.

34. Lisaks väidavad nad, et direktiivi 95/46 artikkel 13 ei mõjuta põhikohtuasja lahendust, kuna CNAS ei ole ravikindlustusmaksete kindlakstegemiseks pädev. Seega ei olnud andmete edastamine vajalik, välja arvatud ühe väikese maksukohustuslaste kategooria puhul, kelle maksukohustus oli tuvastatud ja kes ei olnud seda kohustust vabatahtlikult täitnud.

35. Nad rõhutavad siiski, et kui Euroopa Kohus peaks asuma seisukohale, et direktiivi 95/46 artikkel 13 on kohaldatav, siis tuleb ANAF-il ja CNAS-il põhjendada kõnealuste andmete edastamise vajadust ning seega tõendada sellise õigusakti olemasolu, mis lubab seda ilma andmesubjektide nõusolekuta teha. Sellist õigusakti aga ei ole, kuna 26. oktoobri 2007. aasta protokoll ei saa selle rolli täita. Seda ei avaldatud Rumeenia ametlikus väljaandes *Monitorul Oficial*, see ei vasta ootuspärasuse ega õiguskindluse põhimõttele ja seega ei saa tal olla *erga omnes* toimet.

36. Rumeenia valitsus väidab oma kirjalikes seisukohtades, millega põhiosas nõustub ka CNAS, et esiteks on FIE-de tuluandmete edastamine ANAF-i ja CNAS-i vahel seadusega ette nähtud ning CNAS-i ülesande täitmiseks vajalik ja teiseks on see, et CNAS neid andmeid töötleb, vajalik tema seadusjärgse kohustuse täitmiseks direktiivi 95/46 artikli 7 tähenduses. Järelikult ei ole direktiivi 95/46 artikli 10 ega artikli 11 kohaselt nõutav ei andmesubjektide nõusolek ega nende teavitamine.

37. Kohtuistungil rõhutas Rumeenia valitsus asjaolu, et vaidlusaluste isikuandmete edastamine ja töötlemine kuuluvad koostöökohustuse alla, mida tuleb täita avalik-õiguslikel institutsioonidel maksumenetluse seadustiku, eriti selle artiklite 11 ja 62 alusel. Seda silmas pidades ei ole 26. oktoobri 2007. aasta protokoll mitte nende kohustuste õiguslik alus, vaid piirneb nende tingimuste

reguleerimisega, mille alusel ANAF CNAS-ile andmeid edastab. Neil maksuandmete edastamise kohustustel, mis saavad eksisteerida ainult avalik-õiguslike institutsioonide vahel ning mis on mõeldud ainult selleks, et tasumisele kuuluvad maksude ja kindlustusmaksete, sh ravikindlustusmaksete summad kindlaks teha, on seega õiguspärane rahanduslike huvide kaitsmise eesmärk, mis tuleneb direktiivi 95/46 artikli 13 lõike 1 punktist e. Järelikult ei olnud andmesubjektide teavitamine nõutav.

38. Tšehhi valitsus väidab peamiselt, et ANAF võib CNAS-ile vaidlusaluseid andmeid ilma andmesubjektide nõusolekuta edastada direktiivi 95/46 artikli 7 punkti e alusel ning ilma vajaduseta neid teavitada vastavalt sama direktiivi artikli 11 lõikes 2 ja artiklis 13 nimetatud eranditele. Pealegi ei sisalda see direktiiv ühtegi sätet, mis nõuaks, et isikuandmete edastamine ühelt avalik-õiguslikult institutsioonilt teisele oleks üldkohaldatavas aktis eraldi sätestatud.

39. Komisjon rõhutas oma kirjalikes seisukohtades kõigepealt, et põhikohtuasjas käsitletavat andmed on direktiivi 95/46 artikli 2 punkti a tähenduses isikuandmed, et kaht kõnealust liikmesriigi institutsiooni, nimelt ANAF-i ja CNAS-i võib pidada sama direktiivi artikli 2 punkti d tähenduses nende andmete vastutavateks töötlejateks, ning et nii nende andmete kogumine kui ka edastamine kuuluvad määratluse „isikuandmete töötlemine” alla sama direktiivi artikli 2 punkti b tähenduses.

40. Oma kirjalikes seisukohtades soovitas komisjon Euroopa Kohtul ka otsustada, et direktiivi 95/46 artikleid 6 ja 7 tuleb tõlgendada nii, et põhikohtuasjas käsitletav tuluandmete edastamine ei ole nendega vastuolus, kui need andmed edastatakse vastavalt selgetele ja täpsetele õigusnormidele, mille kohaldamine on andmesubjektidele ootuspärane, ja selle kontrollimine on eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesanne.

41. Kohtuistungil Euroopa Kohtu esitatud küsimustele vastuseid andes jättis komisjon selle soovitusena oma suulistest seisukohtadest siiski välja. Sisuliselt väitis ta, et andmesubjektide nõusoleku ja teavitamisega seotud tingimused, mille seab isikuandmete kogumisele, edastamisele ja töötlemisele direktiivi 95/46 artikkel 7 koosmõjus artiklitega 10, 11 ja 13, ei ole põhikohtuasjas käsitlevatel asjaoludel täidetud ning et igal juhul ei vasta liikmesriigi õigusnormid, eriti ANAF-i ja CNAS-i 26. oktoobri 2007. aasta protokoll, selle direktiivi artikli 13 nõuetele, kui tõlgendada neid lähtuvalt Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta”) artiklitest 8 ja 52 ning 4. novembril 1950. aastal Roomas allkirjastatud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste konventsiooni artiklist 8.

42. Niisiis väidab komisjon, et direktiiv 95/46 rajaneb põhimõttel, et isik, kelle isikuandmeid töödeldakse, peab selgete, täpsete ja ootuspäraste õigusnormide alusel olema teadlik kõigist oma direktiivist 95/46 tulenevate õiguste piirangutest. Põhikohtuasjas käsitletaval juhul edastati aga andmed lihtsalt kahe institutsiooni koostööprotokollil alusel, mis omakorda põhineb seaduse nr 95/2006 sättel, mis ei vasta ise selguse nõuetele, kuna seal kõneldakse üksnes kindlustatu staatuse tuvastamiseks vajalikest andmetest.

43. Arutades Euroopa Kohtu esitatud suuliselt vastatavaid küsimusi, rõhutab komisjon, et nii ANAF kui ka CNAS oleks pidanud esitama andmesubjektidele andmed, mida nõuavad direktiivi 95/46 artiklid 10 ja 11, kuna Rumeenia õigusnormid ei vasta neist kohustustest erandi tegemiseks ette nähtud tingimustele.

44. Seoses sellega rõhutab ta esmalt, et Rumeenia õigusnormid ei paista täitvat direktiivi 95/46 artikli 11 lõikes 2 ette nähtud tingimusi, mille järgi ei kohaldata selle artikli lõiget 1 siis, kui andmete salvestamine või avalikustamine on liikmesriigi õigusaktides selgelt sätestatud, jättes selle väljaselgitamise siiski liikmesriigi kohtu hooleks.

45. Järgmiseks rõhutab ta, et kõik direktiivi 95/46 artiklites 10 ja 11 ette nähtud piirangud andmesubjektide teabeõigusele tuleb vastavalt selle direktiivi artiklile 13 sätestada õigusaktis, need peavad vastama mõnele selles sättes loetletud üldhuvieesmärgile ja olema proportsionaalsed. Rumeenia õiguses ei ole aga mingit õigusakti, mis sellise erandi ette näeks, kuna sätet, mis näeb ette andmete edastamise ANAF-ilt CNAS-ile, ei saa võtta sättena, mis näeb selgelt ette, et andmesubjekte sellest ei teavitata.

46. Selle kohta märgib ta, et ANAF-i ja CNAS-i 26. oktoobri 2007. aasta protokoll, mis reguleerib andmete edastamist nende kahe institutsiooni vahel, sisaldamata siiski sätteid andmesubjektide teavitamise kohta, ei saa pidada direktiivi 95/46 artikli 13 tähenduses õigusaktiks. Tegemist on lihtsalt Rumeenia ametlikus väljaandes avaldamata ja ilma siduvate õiguslike tagajärgedeta kahepoolse lepinguga, millele ei saa tugineda kolmandate isikute vastu. Selles suhtes kajastab direktiivi 95/46 artikkel 13 konkreetselt isikuandmete kaitse valdkonnas põhiõiguste harta artikli 52 lõikes 1 ja Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artikli 8 lõikes 2 sätestatud ning seega tuleb seda tõlgendada Euroopa Kohtu ja Euroopa Inimõiguste Kohtu asjakohasest kohtupraktikast lähtudes.

47. Igal juhul ning isegi oletades, et oleks põhjust arvata, et Rumeenia õigus sisaldab nõutavat õiguslikku erandit, on vaja, et andmesubjektide teavitamise kohustuse piirang vastaks vajalikkuse kriteeriumile ja oleks proportsionaalne. Kui seoses sellega saab ühest küljest möönda, et avaliku ravikindlustusteenuse toimimine on küll direktiivi 95/46 artiklile 13 vastav üldhuvieesmärk ja andmete edastamine ANAF-ilt CNAS-ile aitab seda eesmärki saavutada, on teisest küljest raske mõista, milleks on vaja andmesubjektid teavitamata jätta, kui see teavitamine niisuguse eesmärgi saavutamist tõenäoliselt ei takista.

B. Direktiivi 95/46 peamised asjassepuutuvad sätted

48. Selleks et eelotsusetaotluse esitanud kohtule saaks tarviliku vastuse anda, tuleb kõigepealt meenutada direktiivi 95/46 artiklites 5–7 ja 10–13 kehtestatud põhireegleid, mis tunduvad olevat põhikohtuasja lahendamiseks asjakohased, kuna need reguleerivad isikuandmete töötlemist ja edastamist.

49. Direktiivi 95/46 artikli 5 kohaselt on liikmesriikide ülesanne – kui see on lubatud artiklites 6–21 – määrata täpsemalt kindlaks tingimused, mille puhul isikuandmete töötlemine on seaduslik.

50. Nagu Euroopa Kohus on korduvalt meenutanud, peab igasugune isikuandmete töötlemine – välja arvatud direktiivi 95/46 artiklis 13 sätestatud erandid – olema esiteks kooskõlas selle direktiivi artiklis 6 ette nähtud põhimõtetega andmete kvaliteedi kohta ja teiseks vastama mõnele sama direktiivi artiklis 7 loetletud andmetöötluse seaduslikkuse kriteeriumile.¹¹

51. Nii on selle direktiivi artiklites 6 ja 7 käesolevat kohtuasja puudutavas osas kindlaks määratud kolm peamist isikuandmete kogumisele ja töötlemisele kehtivat nõuet.

52. Vastutav töötleja¹² peab muu hulgas tagama, et isikuandmeid kogutakse täpselt ja selgelt kindlaksmääratud ning õiguspärastel eesmärkidel ega töödelda hiljem viisil, mis on vastuolus kõnealuste eesmärkidega.¹³

11 – Vt kohtuotsused *Österreichischer Rundfunk jt* (C-465/00, C-138/01 ja C-139/01, EU:C:2003:294, punkt 65); *Huber* (C-524/06, EU:C:2008:724, punkt 48); *ANSEF ja FECEMD* (C-468/10 ja C-469/10, EU:C:2011:777, punkt 26) ja *Worten* (C-342/12, EU:C:2013:355, punkt 33).

12 – Vt direktiivi 95/46 artikli 6 lõige 2.

13 – Vt direktiivi 95/46 artikli 6 lõike 1 punktid a ja b.

53. Direktiivi 95/46 artiklis 7 on omakorda ette nähtud, et isikuandmete töötlemine saab olla õiguspärane ja seega toimuda ainult siis, kui tegemist on ühega seal loetletud juhtudest, käesolevat kohtuasja puudutavas osas eriti juhul, kui andmesubjekt on selleks andnud oma ühemõttelise nõusoleku,¹⁴ või töötlemine on vajalik vastutava töötleja seadusjärgse kohustuse täitmiseks¹⁵ või ka siis, kui töötlemine on vajalik üldiste huvidega seotud ülesande täitmiseks või sellise avaliku võimu teostamiseks, mis on tehtud ülesandeks volitatud töötlejale või andmeid saavale kolmandale isikule¹⁶.

54. Euroopa Kohus on asunud seisukohale, et see säte näeb ette ammendava ja piirava loetelu juhtudest, millal isikuandmete töötlemist võib pidada seaduslikuks¹⁷. Samuti on ta täpsustanud, et kui arvestada, et direktiivi 95/46 eesmärk on tagada kõigis liikmesriikides võrdne kaitse, siis ei või selle direktiivi artikli 7 punktis e sisalduval vajalikkuse mõistel olla sõltuvalt liikmesriigist erinev sisu ja järelikult on see liidu õiguse autonoomne mõiste¹⁸.

55. Direktiivi 95/46 artiklid 10 ja 11 näevad omalt poolt ette isikuandmete vastutava töötleja teavitamiskohustused, eristades juhtusid, mil need andmed on saadud andmesubjektilt, juhtudest, mil neid andmeid ei ole saadud andmesubjektilt.

56. Nii on direktiivi 95/46 artiklis 10, kui lugeda seda sama direktiivi põhjenduse 38 valguses, ette nähtud, et kui isikuid, kellelt vastutav andmetöötleja on andmed saanud, ei ole muul viisil teavitatud, peab neil olema võimalik saada töötlemisest teada ja neid tuleb täpselt ja täies ulatuses teavitada andmete kogumise asjaoludest, ning selleks, et andmetöötlemist saaks lugeda õiglaseks, tuleb neid eriti teavitada andmete töötlemise eesmärgist ja andmete vastuvõtjatest või vastuvõtjate kategooriatest, mida on nimetatud eelviidatud artikli 10 punktides b ja c.

57. Kui lugeda direktiivi 95/46 artikli 11 lõiget 1 selle direktiivi põhjendustest 39 ja 40 lähtudes, on seal silmas peetud juhtusid, kus töödeldakse andmeid, mis ei ole saadud andmesubjektidelt, eriti kui need on õiguspäraselt kolmandale isikule avaldatud, samas kui avaldamist ei nähtud andmete kogumise ajal ette¹⁹. Neil juhtudel tuleb andmesubjektidele, keda ei ole muul viisil teavitatud, hiljemalt andmete salvestamise ajal – või kui andmed kavatakse avalikustada kolmandale isikule, siis hiljemalt andmete esmakordse avaldamise ajal – esitada ka teave, eriti andmete töötlemise eesmärgist, asjaomaste andmete liigist ja andmete vastuvõtjatest või vastuvõtjate kategooriatest, nagu on sätestatud eelviidatud artikli 11 punktides b ja c.

58. Sama direktiivi artikli 11 lõike 2 kohaselt ei kohaldata lõiget 1 muu hulgas siis, kui selliste andmete salvestamine või avalikustamine on seaduses selgelt sätestatud, ning sellistel juhtudel peavad liikmesriigid ette nägema vajalikud tagatised.

59. Viimaks tuleb märkida, et direktiivi 95/46 artikkel 13 „Erandid ja piirangud” näeb ette, et liikmesriigid võivad muu hulgas selle direktiivi artikli 6 lõikes 1 ja artikli 11 lõikes 1 sätestatud kohustuste ja õiguste ulatuse piiramiseks võtta vastu õigusakte, kui sellised piirangud on vajalikud, et kindlustada ülimuslikke huve, mille hulka kuuluvad muu hulgas „liikmesriigi või Euroopa Liidu olulised majanduslikud või rahanduslikud huvid, sealhulgas raha-, eelarve- ja maksuküsimused”²⁰ või ka „jälginine, kontrollimine ja regulatiivne funktsioon, mis on kas või ajutiselt seotud avaliku võimu teostamisega selle direktiivi artikli 13 lõike 1 punktides c, d ja e osutatud juhtudel”²¹.

14 — Vt direktiivi 95/46 artikli 7 punkt a.

15 — Vt direktiivi 95/46 artikli 7 punkt c.

16 — Vt direktiivi 95/46 artikli 7 punkt e.

17 — Vt kohtuotsus ASNEF ja FECEMD (C-468/10 ja C-469/10, EU:C:2011:777).

18 — Vt kohtuotsus Huber (C-524/06, EU:C:2008:724, punkt 52).

19 — Selle sätte kohta vt eriti kohtuotsused Rijkeboer (C-553/07, EU:C:2009:293, punktid 67 ja 68); IPI (C-473/12, EU:C:2013:715, punktid 23 ja 24, 45 ja 46) ning Rynes (C-212/13, EU:C:2014:2428, punkt 34).

20 — Direktiivi 95/46 artikli 13 lõike 1 punkt e.

21 — Direktiivi 95/46 artikli 13 lõike 1 punkt f.

60. Põhikohtuasjas arutatavat olukorda tuleb nüüd analüüsida kõiki neid sätteid silmas pidades.

C. Põhikohtuasjas käsitletava olukorra määramine direktiivi 95/46 seisukohalt

61. Esiteks tuleb märkida, et põhikohtuasjas käsitletavad andmed, mille ANAF edastas CNAS-ile, on direktiivi 95/46 artikli 2 punkti a tähenduses isikuandmed. Need andmed, mille hulka kuulvad eelkõige andmesubjektide nimi ja eesnimi²² ning teave nende tulu kohta²³, on vaieldamatult „teave tuvastatud või tuvastatava füüsilise isiku kohta”. Nende edastamine ANAF-i ja töötlemine CNAS-i poolt on olemuselt isikuandmete töötlemine nimetatud direktiivi artikli 2 punkti b tähenduses.

62. Pealegi ei ole vaidlust selles, et põhikohtuasjas käsitletav olukord kuulub kindlasti direktiivi 95/46 kohaldamisalasse.

63. Lisaks võib põhikohtuasjas käsitletav olukord kuuluda nii direktiivi 95/46 artikli 10 kui ka sama direktiivi artikli 11 kohaldamisalasse. Nagu ilmneb eelnevatest kaalutlustest, oli selleks, et ANAF oleks saanud põhikohtuasja apellantide isikuandmeid õiglaselt töödelda, nõutav, et ta oleks neid direktiivi 95/46 artikli 10 punkti c kohaselt teavitanud, eriti nende andmete edastamisest CNAS-ile. Samuti oli selleks, et CNAS ANAF-i edastatud andmeid töötles, nõutav, et apellante vähemalt teavitataks andmete töötlemise eesmärgist ja asjaomaste andmete liigist, nagu nõuavad direktiivi 95/46 artikli 11 lõike 1 punkt b ja punkt c.

64. Teiseks tuleb märkida, et eelotsusetaotluse esitanud kohtu küsimus²⁴ ei puuduta põhikohtuasjas käsitletavate isikuandmete töötlemist ANAF-i poolt, täpsemalt selle töötlemise seaduslikkuse ja õiguspärasuse tingimusi direktiivi 95/46 artiklite 6 ja 7 kohaselt.

65. Küsimus puudutab kõigest andmete edastamist ühelt avalik-õiguslikult institutsioonilt teisele, täpsemalt ANAF-i kogutud andmete edastamist CNAS-ile ja seda, et CNAS neid andmeid töötles, st toiminguid, mis sooritati esiteks täiesti ilma andmesubjektide nõusolekuta ja neid teavitamata ja teiseks liikmesriigi akti alusel, mis ei vasta direktiivi 95/46 nõuetele, täpsemalt andmesubjektide teavitamise kohustustele, mis on ette nähtud direktiivi 95/46 artiklites 10 ja 11.

66. Neljandat eelotsusetaotluse esitanud kohtu küsimust, mida on vaja analüüsida nii ANAF-i kui ka CNAS-i kohustuste aspektist, tuleb seega sisuliselt arutada eelkõige seoses direktiivi 95/46 artiklitega 7, 10 ja 11 ning töödeldavate andmete andmesubjektide nõusoleku ja teavitamise tingimustega, mida need artiklid sisaldavad. Vajaduse korral peab see analüüs puudutama ka sama direktiivi artiklit 13, kus on sätestatud sama direktiivi artiklis 10 ja artikli 11 lõikes 1 ette nähtud õiguste ja kohustuste ulatuse erandid ja piirangud.

D. Direktiivi 95/46 artiklites 10 ja 11 sätestatud andmesubjektide teavitamise nõude täidetud

67. Ei ole vaidlust selles, et ANAF jättis põhikohtuasja apellandid ja laiemalt isikud, kelle isikuandmed ta oli kogunud ja need CNAS-ile edastas ning kelle andmeid CNAS töötles, sellest edastamisest direktiivi 95/46 artiklis 10 sätestatud nõuete kohaselt teavitamata. Teiseks ei ole need isikud muide andnud direktiivi 95/46 artikli 7 lõike 1 punkti a tähenduses ametlikku nõusolekut selleks, et CNAS neid andmeid töötleb, ja neid ei ole sellest töötlemisest sama direktiivi artikli 11 lõikes 1 sätestatuga kooskõlas teavitatud.

22 — Vt eriti kohtuotsus Österreichischer Rundfunk jt (C-465/00, C-138/01 ja C-139/01, EU:C:2003:294, punkt 64).

23 — Vt eriti kohtuotsus Satakunnan Markkinapörssi ja Satamedia (C-73/07, EU:C:2008:727, punkt 35).

24 — Muide, mitte rohkem kui põhikohtuasja apellantide kaebus.

68. Mis puutub nõusolekusse, siis on selge, et nagu Rumeenia valitsus ja CNAS märkisid, kuulub see, kui CNAS töötleb FIE-na tulu teenivate isikute isikuandmeid, direktiivi 95/46 artikli 7 punkti e kohaldamisalasse. Järelikult ei olnud nende isikute nõusolek nõutav.²⁵

69. CNAS on seaduse nr 95/2006 kohaselt kohustatud tuvastama, kas FIE-na tulu teenivad isikud on kindlustatu staatuses, mille tunnustamine sõltub sellest, kas nad tasuvad kohalikele haigekassadele ravikindlustusmaksid. Seega on CNAS-il vaja FIE-na tulu teenivate isikute kindlustatu staatuset tuvastamiseks ja *in fine* selleks, et need isikud saaksid kasutada sellest staatuses tulenevaid õigusi, töödelda nende isikuandmeid, mille talle edastab ANAF. Järelikult ei ole neilt isikutelt, keda põhikohtuasjas käsitletav isikuandmete töötlemine puudutab, nõusoleku saamine nõutav.

70. Siiski on eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesanne teha kindlaks, et niiviisi edastatud andmed, mida CNAS töötleb, vastaksid selles sättes ette nähtud vajalikkuse kriteeriumile, ja kontrollida, et need ei väljuks selle piires, mis on CNAS-i ülesande täitmiseks vajalik²⁶.

71. Seega tuleb tähelepanu pöörata peamiselt küsimusele, kas nõuded, mille kohaselt tuleb isikuid, kelle isikuandmeid ANAF on edastanud ja CNAS töödeldud, sellest teavitada, on direktiivi 95/46 artiklites 10 ja 11 sätestatud tingimustel täidetud.

72. Nagu eespool juba kirjeldatud, ei saa olukorda, kus ANAF edastab FIE-na tulu teenivate isikute isikuandmed CNAS-ile ja viimane neid andmeid töötleb, lugeda direktiivi 95/46 nõuetele vastavaks muidu kui tingimusel, et andmesubjekte on sellest sama direktiivi artiklite 10 ja 11 lõike 1 kohaselt teavitatud.

73. Täpsemalt tuleb liikmesriigil võtta meetmed, mida on vaja, et nii üks kui ka teine neist kahest institutsioonist, kes on mõlemad põhikohtuasjas käsitletavate isikuandmete töötlemise eest vastutavad, avaldaksid andmesubjektidele nõutavad andmed, ANAF direktiivi 95/46 artikli 10 ja CNAS sama direktiivi artikli 11 alusel, viimasel juhul siis, kui andmete salvestamist või avalikustamist ei ole õigusaktis sätestatud.

74. Nagu komisjon kohtuistungil märkis, tuleb seoses sellega rõhutada, et igasuguse töötlemise läbipaistvust tagav nõue, et isikuid, kelle isikuandmeid töödeldakse, sellest teavitataks, on seda tähtsam, et see on vajalik tingimus, et asjassepuutuvad isikud saaksid kasutada oma õigust töödeldud andmetega tutvuda, mis on ette nähtud direktiivi 95/46 artiklis 12, ja oma õigust nende andmete töötlemisele vastuväiteid esitada, mis on sätestatud sama direktiivi artiklis 14.

75. Kõnealusel juhul ei ole vaidlust selles, et ANAF ei teavitanud põhikohtuasja apellante ametlikult ja eraldi nende isikuandmete, täpsemalt nende tuluandmete edastamisest CNAS-ile, nagu nõuab direktiivi 95/46 artikkel 10. Samuti ei ole vaidlust, et ka CNAS ei esitanud neile ANAF-ilt saadud andmete salvestamise ajal direktiivi 95/46 artikli 11 lõike 1 punktides a–c loetletud andmeid.

76. Rumeenia valitsus väitis siiski, et ANAF on mitme maksumenetluse seadustiku sätte ja seaduse nr 95/2006 artikli 315 alusel kohustatud edastama kohalikele haigekassadele andmed, mida CNAS-il on vaja, et tuvastada, kas FIE-na tulu teenivad isikud on „kindlustatu staatuses”, ja nende isikute tasumisele kuuluvaid kindlustusmaksid ei saa kindlaks määrata muidu kui eelnimetatud tulu kohta käivate andmete põhjal, mis on ANAF-i valduses, kellele need isikud peavad igal aastal esitama tuludeklaratsiooni.

25 — Selle aspekti kohta vt eelkõige dokument „Article 29 Data Protection Working Party (WP29), Opinion 06/2014 on the notion of legitimate interests of the data controller under Article 7 of Directive 95/46/EC, 9.4.2014” (http://ec.europa.eu/justice/data-protection/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2014/wp217_en.pdf).

26 — Vt eelkõige kohtuotsus Huber (C-524/06, EKL, EU:C:2008:724).

77. Selle valitsuse väitel näeb seadus niisiis ette, et CNAS on kohustatud FIE-na tulu teenivate isikute isikuandmeid töötleva, muu hulgas selleks, et algatada tasumata maksete sundkorras sissenõudmise menetlusi, ning ANAF on seoses sellega kohustatud andma selleks vajalikke andmeid nende isikute tulu kohta; täpsemalt on konkreetset eeskirjad, mis reguleerivad kõnealuste andmete edastamist ühelt liikmesriigi institutsioonilt teisele, sätestatud nende kahe institutsiooni 26. oktoobri 2007. aasta protokollis, mis on sõnaselgelt ette nähtud seaduse nr 95/2006 artiklis 315.

78. Selle kohta tuleb kõigepealt märkida, et asjaolu, et vaidlusaluste andmete edastamine toimub avalik-õiguslike institutsioonide vahel seaduse nr 95/2006 või maksumenetluse seadustiku üldnormides ette nähtud üldiste koostöökohustuste täitmise raames, ei saa iseenesest vabastada liikmesriiki ja tema asjassepuutuvaid institutsioone neile direktiivist 95/46 tulenevast teavitamiskohustusest.

79. Igal juhul ei saa asuda seisukohale, et seaduse nr 95/2006 artikkel 315 võiks täita andmesubjektide teavitamise ülesannet direktiivi 95/46 artikli 10 tähenduses. See säte kõneleb nimelt kindlustatu staatust puudutavatest andmetest, mainimata kordagi andmesubjektide tulu, nii et ei saa eeldada, et andmesubjekte on nende tuluandmete edastamisest eelviidatud artikli 10 kohaselt teavitatud.

80. Andmesubjektide tuluandmed on aga piisavalt tähtsad, õigustamaks igati, et kui neid koguv institutsioon edastab neid teisele institutsioonile, siis teavitatakse sellest direktiivi 95/46 artikli 10 punktide b ja c kohaselt eraldi, mida aga põhikohtuasjas käsitletaval juhul ei ole tehtud.

E. Direktiivi 95/46 artikli 13 nõuete täidetud

81. Jõudnud põhikohtuasjas käsitletavate asjaolude analüüsimisel sellesse staadiumi, jääb veel vaid kontrollida, kas andmesubjektide teavitamata jätmine võib kuuluda ka direktiivi 95/46 artikli 13 kohaldamisalasse: selles sättes on ette nähtud liikmesriikide võimalus kehtestada muu hulgas selle direktiivi artiklis 10 ja artikli 11 lõikes 1 sätestatud kohustuste ja õiguste erandeid ja piiranguid, pidades kinni harta artikli 52 lõikes 1 ette nähtud tagatistele vastavatest tagatistest²⁷. See säte nõuab, et selline andmesubjektide teavitamiskohustuse piirang oleks sätestatud õigusaktis²⁸, et seda piirangut õigustaks mõni selles sättes loetletud üldhuvieesmärkidest ning et see oleks oma eesmärgiga rangelt proportsionaalne.

82. Käesolevas asjas ei ole vaidlust, et see, et ANAF edastab andmeid, mida CNAS vajab, tuvastamaks, kas FIE-na tulu teenivatel isikutel on kindlustatu staatus, ning ka see, et CNAS niiviisi edastatud andmeid töötleb, võib osutada vajalikuks, et kindlustada kõnealuse liikmesriigi maksuvaldkonna olulisi majanduslikke või rahalisi huve, nagu on ette nähtud direktiivi 95/46 artikli 13 lõike 1 punktis e.

83. Ometi ei ilmne ei eelotsusetaotlusest ega kirjalikest ja suulistest seisukohtadest, mille Rumeenia valitsus on Euroopa Kohtule esitanud, et põhikohtuasjas kohaldatavad liikmesriigi õigusaktid sisaldaksid õigusnorme, mis vabastaksid ANAF-i ja/või CNAS-i selgelt ja üheselt mõistetavalt nende teavitamiskohustusest.

84. Selles suhtes ei saa nõustuda Rumeenia valitsuse argumendiga, et sätted, mis kohustavad ANAF-i edastama CNAS-ile viimase ülesande täitmiseks vajalikke andmeid, ja nende kahe institutsiooni 26. oktoobri 2007. aasta protokoll, mis seda edastamist korraldab, ongi direktiivi 95/46 artikli 13 lõikes 1 nimetatud „õigusakt”, mille alusel saab teha erandi isikuandmete vastutavate töötlejate teavitamiskohustusest.

27 — Vt kohtuotsus Volker und Markus Schecke ja Eifert (C-92/09 ja C-93/09, EU:C:2010:662, punkt 65).

28 — Vt selle kohta minu ettepanek kohtuasjas Scarlet Extended (C-70/10, EU:C:2011:255, punkt 88 jj), samuti kohtuasjas Digital Rights Ireland jt (C-293/12 ja C-594/12, EU:C:2013:845, punkt 108 jj).

85. Nagu komisjon rõhutas, ei vasta 26. oktoobri 2007. aasta protokoll, millele Rumeenia valitsus tugineb, ilmselgelt esimesele neist nõuetest, kuna see ei ole kuidagi võrreldav nõuetekohaselt avaldatud üldkohaldatava õigusaktiga, millele saaks tugineda isikute vastu, keda vaidlusaluste andmete edastamine puudutab.

86. Sellest tulenevalt leian, et eelotsusetaotluse esitanud kohtu neljandale küsimusele tuleb vastata otsustades, et direktiivi 95/46 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus sellised liikmesriigi õigusnormid nagu põhikohtuasjas, mis lubavad liikmesriigi avalik-õiguslikul institutsioonil töödelda isikuandmeid, mille talle on edastanud teine avalik-õiguslik institutsioon, eriti andmesubjektide tuluandmeid, ilma et andmesubjekte oleks eelnevalt sellest edastamisest või sellisest töötlemisest teavitatud.

VI. Ettepanek

87. Kõigist esitatud kaalutlustest lähtuvalt teen Euroopa Kohtule ettepaneku vastata Curtea de Apel Cluji eelotsuse küsimustele järgmiselt.

1. Kolm esimest eelotsuse küsimust, mis puudutavad ELTL artikli 124 tõlgendamist, on vastuvõetamatud.
2. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivi 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus sellised liikmesriigi õigusnormid nagu põhikohtuasjas, mis lubavad liikmesriigi avalik-õiguslikul institutsioonil töödelda isikuandmeid, mille talle on edastanud teine avalik-õiguslik institutsioon, eriti andmesubjektide tuluandmeid, ilma et andmesubjekte oleks eelnevalt sellest edastamisest või sellisest töötlemisest teavitatud.